

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ സുന്ദരകാണ്ഡേ

॥ ത്രിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| ത്രിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||

ഹനുമത്പുച്ഛം പ്രദീപ്യ രാക്ഷസൈസ്സസ്യ നഗരേ പരിചാരണം

തസ്യ തദ്യചനം ശ്രുത്വാ

ദശഗ്രീവോ മഹാത്മനഃ |

ദേശകാലഹിതം വാക്യം

ഭ്രാതൃരുത്തരമബ്രവീത് || 5.53.1 ||

സമ്യഗുക്തം ഹി ഭവതാ

ദൂതവധ്യാ വിഗർഹിതാ |

അവശ്യം തു വധായാൻയഃ

ക്രിയതാമസ്യ നിഗ്രഹഃ || 5.53.2 ||

കപീനാം കില ലാംഗുല -

മിഷ്ടം ഭവതി ഭൂഷണം |

തദസ്യ ദീപ്യതാം ശീഘ്രം

തേന ദഗ്ധേന ഗച്ഛതു || 5.53.3 ||

തതഃ പശ്യന്ത്യമും ദീന -

മംഗവൈരുപ്യകർശിതം |

സുമിത്രജ്ഞാതയഃ സർവേ

ബാന്ധവാഃ സസുഹൃജ്ജനാഃ || 5.53.4 ||

ആജ്ഞാപയദ് രാക്ഷസേന്ദ്രഃ

പുരം സർവം സചത്യരം |

ലാംഗുലേന പ്രദീപ്തേന
രക്ഷാഭിഃ പരിണീയതാം || 5.53.5 ||

തസ്യ തദ് വചനം ശ്രുത്വാ
രാക്ഷസാഃ കോപകർകശാഃ |
വേഷ്യന്തേ തസ്യ ലാംഗുലം
ജീർണൈഃ കാർപാസിക്വൈഃ പടൈഃ || 5.53.6 ||

സംവേഷ്യമാനേ ലാംഗുലേ
വ്യവർധത മഹാകപിഃ |
ശുഷ്കമിന്ധനമാസാദ്യ
വനേഷ്ഠിവാ ഹുതാശനം || 5.53.7 ||

തൈലേന പരിഷിച്ഛാഥ
ത്യേഗ്നിം തത്രോപപാദയൻ |
ലാംഗുലേന പ്രദീപ്തേന
രാക്ഷസാംസ്താനതായത് || 5.53.8 ||

രോഷാമർഷപരിതാത്മാ
ബാലസൂര്യസമാനനഃ |
സ ഭൂയഃ സംഗതൈഃ ക്രൂരൈ
രാക്ഷസൈർഹരിപുംഗവഃ || 5.53.9 ||

സഹസ്രീബാലവൃദ്ധാശ്ച
ജഗ്മുഃ പ്രീതിം നിശാചരാഃ |
നിബദ്ധഃ കൃതവാൻ വീര -
സ്തക്കാലസദ്യശീം മതിം || 5.53.10 ||

കാമം ഖലു ന മേ ശക്താ
നിബദ്ധസ്യാപി രാക്ഷസാഃ |

ഛരിത്ത്യാ പാശാൻ സമുത്പത്യ
ഹൻയാമഹമിമാൻ പുനഃ ||5.53.11 ||

യദി ഭർത്യഹിതാർത്ഥായ
ചരന്തം ഭർത്യശാസനാത് |
നിബധ്നന്തേ ദുരാത്മാനോ
ന തു മേ നിഷ്ക്യതിഃ കൃതാ ||5.53.12 ||

സർവേഷാമേവ പർയാപ്തോ
രാക്ഷസാനാമഹം യുധി |
കിം തു രാമസ്യ പ്രീത്യർത്ഥം
വിഷഹിഷ്യേഹമീദൃശം ||5.53.13 ||

ലങ്കാ ചാരയിതവ്യാ മേ
പുനരേവ ഭവേദിതി |
രാത്രൗ നഹി സുദ്യഷ്ടാ മേ
ദുർഗകർമ്മവിധാനതഃ ||5.53.14 ||

അവശ്യമേവ ഭൃഷ്ടവ്യാ
മയാ ലങ്കാ നിശാക്ഷയേ |
കാമം ബധ്നന്തു മേ ദൂയഃ
പുച്ഛന്യോദ്ദീപനേന ച ||5.53.15 ||

പീഡാം കുർവന്തി രക്ഷാംസി
ന മ്യേന്തി മനസഃ ശ്രമഃ |
തതസ്തേ സംവൃതാകാരം
സത്ത്യവന്തം മഹാകപിം ||5.53.16 ||

പരിഗൃഹ്യ യയൂർഹൃഷ്ടാ
രാക്ഷസാഃ കപികുഞ്ജരം |

ശംഖഭേരീനിനാദൈശ്ച

ഘോഷയന്തഃ സ്വകർമഭിഃ || 5.53.17 ||

രാക്ഷസാഃ ക്രൂരകർമാണ -

ശ്ചാരയന്തി സു താം പുരീം |

അൻവീയമാനോ രക്ഷോഭി -

ര്യയൗ സുഖമരിന്ദമഃ || 5.53.18 ||

ഹനുമാംശ്ചാരയാമാസ

രാക്ഷസാനാം മഹാപുരീം |

അമാപശ്യദ് വിമാനാനി

വിചിത്രാണി മഹാകപിഃ || 5.53.19 ||

സംവൃതാൻ ഭൂമിഭാഗാശ്ച

സുവിഭക്താശ്ച ചത്വരാൻ |

രഥ്യാശ്ച ഗൃഹസംബാധാഃ

കപിഃ ശൃംഗാടകാനി ച || 5.53.20 ||

തഥാ രഥ്യാപരഥ്യാശ്ച

തമൈവ ച ഗൃഹാന്തരാൻ |

ചത്വരേഷു ചതുഷ്ഠേഷു

രാജമാർഗേ തമൈവ ച || 5.53.21 ||

ഘോഷയന്തി കപിം സർവേ

ചാര ഇത്യേവ രാക്ഷസാഃ |

സ്ത്രീബാലവൃദ്ധാ നിർജശു -

സ്ത്ര തത്ര കൃതൂഹലാത് || 5.53.22 ||

തം പ്രദീപിതലാംഗുലം

ഹനുമന്തം ദിദ്യക്ഷവഃ |

ദീപ്യമാനേ തതസ്തസ്യ
ലാംഗൂലാഗ്രേ ഹനുമതഃ || 5.53.23 ||

രാക്ഷസ്യസ്താ വിരുപാക്ഷ്യഃ
ശംസുർഭവ്യാസ്തദപ്രിയം |
യസ്ത്വയാ കൃതസംവാദഃ
സീതേ താമ്രമുഖഃ കപിഃ || 5.53.24 ||

ലാംഗൂലേന പ്രദീപ്തേന
സ ഏഷ പരിണീയതേ |
ശ്രുത്വാ തദ് വചനം ക്രൂര -
മാത്മാപഹരണോപമം || 5.53.25 ||

വൈഭവഹീ ശോകസന്തപ്താ
ഹുതാശനമുപാഗമത് |
മംഗലാഭിമുഖീ തസ്യ
സാ തദാസിൻമഹാകപേഃ || 5.53.26 ||

ഉപതസ്ഥേ വിശാലാക്ഷീ
പ്രയതാ ഹവ്യവാഹനം |
യദ്യസ്തി പതിശുശ്രൂഷാ
യദ്യസ്തി ചരിതം തപഃ |
യദി വാ ത്യേകപത്തിത്വം
ശീതോ ഭവ ഹനുമതഃ || 5.53.27 ||

യദി കിഞ്ചിദനുക്രാശ -
സ്തസ്യ മയ്യസ്തി ധീമതഃ |
യദി വാ ഭാഗ്യശേഷോ മേ
ശീതോ ഭവ ഹനുമതഃ || 5.53.28 ||

യദി മാം വൃത്തസമ്പന്നാം
 തത്സമാഗമലാലസാം |
 സ വിജാനാതി ധർമാത്മാ
 ശീതോ ഭവ ഹനുമതഃ ||5.53.29 ||

യദി മാം താരയേദാർയഃ
 സുഗ്രീവഃ സത്യസംഗരഃ |
 അസ്മാദ് ദുഃഖാംബുസംരോധാ -
 ച്ഛീതോ ഭവ ഹനുമതഃ ||5.53.30 ||

തതസ്തീക്ഷ്ണാർചിരവ്യഗ്രഃ
 പ്രദക്ഷിണശിവോന്മലഃ |
 ജ്ജ്വാല മൃഗശാവാക്ഷ്യാഃ
 ശംസന്നിവ ശുഭം കപേഃ ||5.53.31 ||

ഹനുമജ്ജനകശ്ചൈവ
 പുച്ഛാനലയുതോന്മിലഃ |
 വവൗ സ്യാസ്ഥ്യകരോ ദേവ്യാഃ
 പ്രാലേയാനിലശീതലഃ ||5.53.32 ||

ദഹ്യമാനേ ച ലാംഗുലേ
 ചിന്തയാമാസ വാനരഃ |
 പ്രദീപ്ലോഗ്നിരയം കസ്മാ -
 ന മാം ദഹതി സർവതഃ ||5.53.33 ||

ദൃശ്യതേ ച മഹാജ്വാലഃ
 കരോതി ച ന മേ രുജ്ജം |
 ശിശിരസ്യേവ സമ്പാതോ
 ലാംഗുലാഗ്രേ പ്രതിഷ്ഠിതഃ ||5.53.34 ||

അഥ വാ തദിദം വ്യക്തം
 യദ് ദൃഷ്ടം പ്ലവതാ മയാ |
 രാമപ്രഭാവദാശ്ചര്യം
 പർവതഃ സരിതാം പതൗ || 5.53.35 ||

യദി താവത് സമുദ്രസ്യ
 മൈനാകസ്യ ച ധീമതഃ |
 രാമാർഥം സംഭ്രമസ്താദൃക്
 കിമഗ്നിർന കരിഷ്യതി || 5.53.36 ||

സീതായാശ്ചാനൃശംസ്യേന
 തേജസാ രാഘവസ്യ ച |
 പിതൃശ്ച മമ സഖ്യേന
 ന മാം ദഹതി പാവകഃ || 5.53.37 ||

ഭൂയഃ സ ചിന്തയാമാസ
 മുഹൂർതം കപികുഞ്ജരഃ |
 കഥമസുദ്വിധസ്യേഹ
 ബന്ധനം രാക്ഷസാധമൈഃ || 5.53.38 ||

പ്രതിക്രിയാസ്യ യുക്താ സ്യാത്
 സതി മഹ്യം പരാക്രമേ |
 തതശ്ചരിത്ത്യാ ച താൻ പാശാൻ
 വേഗവാൻ വൈ മഹാകപിഃ || 5.53.39 ||

ഉത്പപാതാഥ വേഗേന
 നനാദ ച മഹാകപിഃ |
 പുരദ്വാരം തതഃ ശ്രീമാൻ
 ശൈലശൃംഗമിവോന്നതം || 5.53.40 ||

വിദക്തരക്ഷഃ സംബാധ -
 മാസസാദാനിലാത്മജഃ |
 സ ഭൂത്യാ ശൈലസങ്കാശഃ
 ക്ഷണേന പുനരാത്മവാൻ ||5.53.41 ||

ഹ്രസ്വതാം പരമാം പ്രാപ്തോ
 ബന്ധനാൻയവശാതയത് |
 വിമുക്തശ്ചാഭവച്ഛ്രീമാൻ
 പുനഃ പർവതസന്നിഭഃ ||5.53.42 ||

വീക്ഷമാണശ്ച ദദൃശേ
 പരിഘം തോരണാശ്രിതം |
 സ തം ഗൃഹ്യ മഹാബാഹുഃ
 കാലായസപരിഷ്കൃതം |
 രക്ഷിണസ്താൻ പുനഃ സർവാൻ
 സുദയാമാസ മാരുതിഃ ||5.53.43 ||

സ താൻ നിഹത്യാ രണചണ്ഡവിക്രമഃ
 സമീക്ഷമാണഃ പുനരേവ ലങ്കാം |
 പ്രദീപ്തലാംഗുലകൃതാർചിമാലീ
 പ്രകാശിതാദിത്യ ഇവാർചിമാലീ ||5.53.44 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 സുന്ദരകാണ്ഡേ ത്രിപഞ്ചാശഃ സർഗഃ ||